

Datum
2018-12-07Dnr
146/2018
Er ref
U2018/03652/GVUtbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Komvuxutredningen (SOU 2018:71)

Betänkandet behandlar en mängd frågor av olika karaktär. IFAU kommenterar förslaget till ny urvalsgrund för gymnasial Komvux och den kortare diskussionen om datainsamling för elever i Särvux.

Alternativ urvalsprincip för gymnasial Komvux

IFAU är positivt till att urvalsprincipen för gymnasial Komvux diskuteras, liksom till utredningens strävan efter att skapa överensstämmelse mellan skollagen och förordningar på lägre nivå.

Huvudsyftet med förslaget är, som det framstår i utredningen, att ge personer som har gymnasieutbildning tillgång till främst gymnasiala yrkesutbildningar i större utsträckning än idag. Man framhåller att denna förändring skulle kunna få positiva konsekvenser för personer med gymnasieutbildning, men svag anknytning till arbetsmarknaden, och invandrare med gymnasieutbildning från hemlandet. Den andra sidan av myntet är rimligtvis att de som saknar gymnasieutbildning i mindre utsträckning än idag skulle ges tillgång till nämnda utbildningar. Här framstår diskussionen som mindre tydlig. Att förändringen inte skulle missgynna någon framstår exempelvis inte som troligt. Det hade varit önskvärt med en tydligare redogörelse för de förväntade konsekvenserna av förslaget.

Som utredningen påpekar innebär den föreslagna förändringen ett ökat tolkningsutrymme avseende vem som ska prioriteras, och därmed en ökad risk för icke likformiga bedömningar. IFAU är enigt med utredningen om att det därför är viktigt att det med en eventuell förändring följer riktlinjer till kommunerna för hur störst behov är tänkt att tolkas.

Förslaget till ny urvalsprincip baseras delvis på resultatet av en enkätundersökning riktad till studie- och yrkesvägledare på Komvux. IFAU är positivt till att utredningen inhämtat denna information, men noterar att redogörelsen för undersökningen hade kunnat förbättras. Vi saknar information om hur urvalet gjordes och hur svarsfrekvensen ser ut (utöver att den senare är god). I den mån ingen analys av bortfallet gjorts anser IFAU att resultaten bör tolkas mycket försiktigt.

Datum

2018-10-12

Datainsamling och utvärdering

I samband med förslaget att nuvarande Särvox blir del av Komvux föreslår utredningen att datainsamling om elever i denna typ av utbildning påbörjas. Syftet är att möjliggöra utvärdering av utbildningens effekter. IFAU ser mycket positivt på detta förslag.

Som utredningen antyder är fungerande datainsamling en förutsättning för utvärdering av effekter av utbildning på Komvux. Tillgång till bra data är dock inte tillräckligt för detta ändamål. För effektutvärdering krävs idealiskt sett kontrollerade försök där deltagare slumpmässigt utses från en grupp sökande. De som inte får en plats används sedan som jämförelsegrupp. På så sätt kan systematiska skillnader mellan deltagarna och jämförelsegruppen elimineras. Det vore, enligt IFAU, önskvärt ta tillfället i akt att skapa förutsättningar för effektutvärdering i samband med en eventuell introduktion av yrkesutbildningar på Särvox.

I detta ärende har generaldirektören Olof Åslund beslutat. Sara Roman har varit föredragande.

Olof Åslund

Sara Roman